

Olli-Poika Parviainen vihr ym.

Kirjallinen kysymys viharikosten torjunnasta ja ennaltaehkäisystä

Eduskunnan puhemiehelle

Poliisin tietoon tuli vuonna 2015 yhteensä 1 250 epäiltyä viharikosta. Edellisvuoteen verrattuna epäiltyjen viharikosten määrä kasvoi 428 (52 %) tapauksella. Vuonna 2015 suurin osa, 79,3 %, poliisin tietoon tulleista epäillyistä viharikoksista sisälsi rasistisia piirteitä. Poliisin tilastojen mukaan tyypillisimpiä viharikoksia Suomessa ovat rasismien motivoimat pahoinpitelyt, kunnianloukkaukset ja laittomat uhkaukset.

Viharikos on poliisin käyttämän määritelmän mukaan henkilöä, ryhmää, jonkun omaisuutta, instituutiota tai näiden edustajaa kohtaan tehty rikos, jonka motiivina ovat ennakkoluulot tai vihamielisyys uhrin oletettua tai todellista etnistä tai kansallista taustaa, uskonnollista vakaumusta tai elämäntapaa, seksuaalista suuntautumista, sukupuoli-identiteettiä, sukupuolen ilmaisua tai vammaisuutta kohtaan.

Viharikoksiin on tärkeä puuttua, sillä ne luovat ja ylläpitävät ennakkoluuloja ja vihamielisyyttä yhteiskunnassa ja voivat aiheuttaa pelkoa ryhmissä ja yksilöissä, joihin ne kohdistuvat. Suomen rikoslaissa viharikosten haitallisuus on huomioitu rangaistuksen koventamisperusteena.

On tärkeää, että kynnyksellä ilmoittamiseksi epäillyistä viharikoksista on matala. Ilmoitusalttiuteen taas voi vaikuttaa monikin eri tekijä, kuten viharikoksiin liittyvät kampanjat, viharikoksiin liittyvä medianäkyvyys ja esimerkiksi sosiaalisessa mediassa käyty keskustelu viharikoksista. On mahdollista, että aktiivinen julkinen keskustelu viharikoksista ja rasismista on vaikuttanut siihen, että epäiltyjen viharikosten määrä on poliisin selvityksen perusteella kasvanut.

Vihamotiivi hukkuu liian usein oikeusprosessin eri vaiheissa. Kun tuomioita viharikoksista ei tule, uhrit eivät koe ilmoittamista järkevänä. Taustalla voi olla myös viranomaisiin kohdistuvia pelkoja sekä esimerkiksi kielitaidon aiheuttamia ongelmia. Mikäli viharikosten uhrit eivät tee rikosilmoituksia, jää myös rikosten tilastointi puutteelliseksi, kuten poliisin raportissa todetaan.

Viharikosten kasvanut määrä on huolestuttava signaali. Yleistyessään viharikokset uhkaavat yhteiskunnan vakautta. Viharikosten tutkintaan ja ennaltaehkäisyyn tulee kiinnittää huomiota ja varmistaa poliisin riittävät voimavarat puuttua asiaan.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Aikooko hallitus reagoida viharikosten määrän kasvuun, ja jos aikoo, niin miten ja

Kirjallinen kysymys KK 580/2016 vp

aikooko hallitus varmistaa riittävät resurssit viharikosten ennaltaehkäisyyn ja estämiseen?

Helsingissä 16.11.2016

Olli-Poika Parviainen vihr
Satu Hassi vihr
Jani Toivola vihr
Heli Järvinen vihr
Ville Niinistö vihr
Krista Mikkonen vihr
Ozan Yanar vihr
Touko Aalto vihr
Johanna Karimäki vihr
Outi Alanko-Kahiluoto vihr
Antero Vartia vihr
Pekka Haavisto vihr